

ФАКУЛТЕТ: ФИЛОЗОФСКИ

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Број захтева: 05/2-7.8/2015

Датум: 09.10.2025.

ВЕЋЕ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА
(Назив већа научних области коме се захтев упућује)

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР
У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА
(члан 75 Закона о високом образовању)

I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА

1. Име, средње име и презиме кандидата: Ана (Коста) Бирешев
2. Предложено звање: ванредни професор
3. Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира: Социологија
4. Радни однос са пуним или непуним радним временом: пуно радно време
5. До овог избора кандидат је био у звању: доцент
у које је први пут изабран: 15.03.2016. године
6. за ужу научну област /наставни предмет: Социологија

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање: 26.01.2026. године
2. Датум започињања поступка: 05.05.2025. године
(датум упућивања иницијативе катедре или датум започињања поступка на други начин из чл. 6 Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду)
3. Датум и место објављивања конкурса: 28.05.2025. године у огласним новинама „Послови“ Националне службе за запошљавање, сајту Факултета и сајту Универзитета
4. Звање за које је расписан конкурс: ванредни професор

III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ РЕФЕРАТА И О РЕФЕРАТУ

1. Назив органа и датум именовања Комисије: Изборно веће Универзитета у Београду – Филозофског факултета, 15.05.2025. године
2. Састав Комисије за припрему реферата:

Име и презиме	Звање	Ужа научна односно уметничка област	Организација у којој је запослен
---------------	-------	--	-------------------------------------

1) проф. др Ивана Спасић, редовни професор, Социологија, Универзитет у Београду-Филозофски факултет

2) проф. др Вера Бацковић, ванредни професор, Социологија, Универзитет у Београду-Филозофски факултет

3) проф. др Слободан Миладиновић, редовни професор, Социологија, Универзитет у Београду-Факултет организационих наука

3. Број пријављених кандидата на конкурс: 1

4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије: /

5. Датум стављања реферата на увид јавности : 24.07.2025. године

6. Начин (место) објављивања реферата: сајт Универзитета у Београду-Филозофског факултета

7. Приговори: /

IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА:
25.09.2025. године

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата Ане Бирешев у звање ванредног професора вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета, Статута факултета и Правилника о начини и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ПОДПИС ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Проф. др Данијел Синани

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Реферат Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак реферата Комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл. 72. ст. 4. Закона;
5. Изјава о изворности;
6. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

Напомена: сви прилози, осим прилога под бројем 4, достављају се и у електронској форми.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
05/5-03 бр. 1626/1-III/4
25.09.2025. године
ЗЈ/ПС

На основу члана 75. став 2. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023) и члана 227. став 2. тачка 3. Статута, Изборно веће Филозофског факултета, на својој VII редовној седници, одржаној дана 25.09.2025. године, на предлог Комисије, донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог одлуке да се **др Ана Бирешев** изабере у звање **ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА** за ужу научну област: **СОЦИОЛОГИЈА**, тежиште истраживања: *Социологија друштвених промена*, на Одељењу за социологију, са пуним радним временом, на одређено време у трајању од пет година.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Филозофски факултет у Београду је на основу предлога декана Факултета и Одлуке Изборног већа Факултета о расписивању конкурса, објавио конкурс за избор у звање ванредног професора, за ужу научну област : **СОЦИОЛОГИЈА**, тежиште истраживања: *Социологија друштвених промена*, због потребе Факултета, Одељења за социологију.

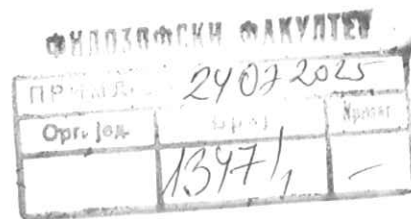
Изборно веће Филозофског факултета, на седници одржаној дана 25.09.2025. године, разматрало је Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, и утврдило да предложени кандидат др Ана Бирешев испуњава све услове прописане чланом 74. и 75. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023), чланом 135. Статута Универзитета (Гласник Универзитета у Београду, бр. 201/18, 207/19, 213/20, 214/20, 217/20, 230/21, 232/22, 233/22, 236/22, 241/22, 243/22, 244/23 245/23 и 247/23), као и услове прописане Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, па је донета одлука као у изреци.

Доставити:

- 1х Универзитету у Београду
- 1х др Ани Бирешев
- 1х Одељењу за социологију
- 1х Стручном сараднику за радне односе
- 1х Одсеку за правне послове
- 1х Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
проф. др Данијел Синани

Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета, донетој на V редовној седници одржаној 15. 5. 2025. године, изабрани смо у комисију за припрему реферата о кандидатима за избор у звање ванредног професора за ужу научну област Социологија, са тежиштем истраживања: Социологија друштвених промена, на Одељењу за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, са пуним радним временом на одређено време од пет година. На основу анализе конкурсног материјала Комисија подноси Већу следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс за ванредног професора за ужу научну област Социологија, са тежиштем истраживања: Социологија друштвених промена, објављеном у огласним новинама Националне службе за запошљавање – „Послови“ (бр. 1146) од 28. 5. 2025. године, пријавила се једна кандидаткиња: др Ана Бирешев, доценткиња на Одељењу за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду.

Др Ана Бирешев је, уз пријаву на конкурс, поднела сву неопходну документацију, и то: диплому о стеченом високом образовању и стручном називу дипломираног социолога, диплому о стеченом научном звању доктора наука – социолошке науке, биографију, библиографију, примерке објављених радова, статистичке извештаје о вредновању педагошког рада наставника за период 2016–2025, као и низ потребних административних докумената који се тичу личног и законског статуса.

Основни подаци о кандидаткињи и досадашњи радни ангажман

Др Ана Бирешев рођена је 1977. године у Ћуприји, где је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала је на Одељењу за социологију Филозофског факултета 2004. године, са просечном оценом 9,88. На истом факултету је уписала докторске студије, које је завршила 2013. године положивши све испите са просечном оценом 10,00 и одбранивши докторску дисертацију *Социологија доминације Пјера Бурдијеа*.

Радно ангажовање Ана Бирешев је започела као студент демонстратор у академској 2004/05. години на Одељењу за социологију Филозофског факултета, на предмету Историја политичких и социјалних теорија, а 2005/06. као сарадница у настави на Факултету организационих наука у Београду, на предмету Социологија. Од 2006. била је запослена на Институту за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду, на ком је 2006. изабрана у звање истраживача-приправника, 2009. у звање истраживача-сарадника, а 2014. у звање научног сарадника.

Од 2016. ради као доцент на Одељењу за социологију Филозофског факултета у Београду, на ком је поново изабрана у звање доцента 2021. године. У оквиру програма студија из 2014. године, држала је наставу на основним академским студијама на два обавезна предмета: Социјална историја – Европа и Балкан у XIX и XX веку и Социолошки практикум, као и на изборном предмету Култура касног капитализма. Од 2021. године, када започиње нови акредитациони циклус наставних програма на Одељењу за социологију, акредитована је на обавезним предметима Друштво у 19. и 20. веку – структура, промене, свакодневица (основне академске студије) и Кључни проблеми социолошке теорије (мастер академске студије), те на изборним предметима Култура касног капитализма (мастер академске студије) и Култура касног капитализма и облици отпора (докторске студије).

Учешће у научноистраживачким пројектима

Као истраживач, др Бирешев је учествовала у реализацији низа националних и међународних пројеката. У периоду 2006–2014, радила је на пројектима које је изводио Институт за филозофију и друштвену теорију Универзитета у Београду: *Регионални и европски аспекти интегративних процеса у Србији: цивилизацијске претпоставке, стварност и изгледи за будућност* (бр. 149031), који је одобрило и финансирао Министарство науке и технолошког развоја (2006-2010); и потпројекту *Етика и политика животне средине: институције, технике и норме пред изазовом промена природног окружења* (бр. 43007), који је реализован уз финансијску подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја (2011–2014). Уз то, током 2011-2012. године била је ангажована на пројекту Центра за емпиријске студије културе југоисточне Европе из Ниша, који је у оквиру Регионалног програма подршке истраживањима у области друштвених наука на Западном Балкану (RRPP) [Универзитет у Фрибургу, уз финансијску подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (SDC)], реализовао истраживање *Social and Cultural Capital in Serbia*. Још један пројект из истог програма (RRPP) остварен је између 2014. и 2016. године, под насловом *Figuring Out the Enemy: Re-imagining Serbian-Albanian Relations*, чији је домаћи носилац био Институт за филозофију и друштвену теорију.

Др Бирешев је чланица тима који је уз организациону подршку Института за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду и Института друштвених наука, и уз финансијску подршку Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, у оквиру међународног пројекта *The European Social Survey, Србија / Европско друштвено истраживање Србија* реализовао више циклуса анкетног истраживања (2018/19, 2020–2022, 2023/24, 2025/26). Од 2024. године учествује у реализацији пројекта Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије у склопу финансирања научноистраживачког рада на Универзитету у Београду – Филозофском факултету (бр. уговора 451-03-66/2024-03/200163; 451-03-137/2025-03/ 200163).

Библиографија кандидаткиње у периоду после избора у претходно звање

Од избора у претходно звање (доцента) др Ана Бирешев остварила је значајне резултате, у виду 10 објављених радова (1 монографија, 6 чланака у часописима и поглавља, 3 саопштења са научних скупова) и четири саопштења на научним конференцијама која су штампана у изводу, а која неће бити даље приказивана у овом Извештају.

Библиографија објављених радова обухвата:

1) монографију националног значаја *Зазивање политичког – историја и перспективе*, из 2025. године (M42);

2) радове у часописима, од којих четири припадају категорији M20, два самостална:

2а) „*Протест против диктатуре и конструкција колективног идентитета*“, штампан у часопису *Социологија* 2017. године (M24),

2б) „*Јутро после: Nuit Debout – дебате, пракса и теорија*“, објављен у часопису *Социологија* 2018. године (M24);

и два написана у коауторству:

2в) „*Political Disaffection and Disengagement in Serbia*“, објављен у часопису *Социологија* 2021. године (M23), на ком је кандидаткиња друга ауторка, и

2г) „*Различити углови, исти феномен: клијентелизам између рачунице, моралне обавезе и хабитуса*“, штампан у *Социологији* 2025. године (M23), где је кандидаткиња први аутор.

Затим, један рад објављен у часопису националног значаја:

2д) „*Теоријски погледи на деполитизацију и сумрак политичког*“, објављен 2024. у часопису *Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања* (M52).

3) као и један рад у тематском зборнику националног значаја: „*Политичка компетенција и консолидација капитализма у Србији: анализа (не)давања одговора на ставове о пожељном политичком и економском поретку*“, објављен 2019. (коауторство, трећи аутор) (M45).

Што се тиче прилога са научних скупова штампаних у целини, ту су:

4) један рад изложен на конференцији националног значаја *Глобална криза неолибералног облика капиталистичке регулације и локалне последице: случај Србије* (17–18. новембар 2017, Универзитет у Београду – Филозофски факултет), штампан у целини 2018. под насловом „*Протест против диктатуре из перспективе друштвених покрета на европској периферији*“ (М63); и

5) два рада са међународних скупова штампана у целини, категорије М33, оба настала у коауторству:

5а) „Ауторитарни популизам: тежак пут до објашњења (Случај Србије)“, са скупа Сабора политиколога, Годишње међународне конференције Удружења за политичке науке Србије *Конституционализам и уставни дизајн у демократској рецесији* (22–23. септембар 2018, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука), из 2018. године (први аутор) и

5б) „More (of) Democracy: European Citizens' Views and Evaluations of Democracy“, са скупа Социолошког научног друштва Србије *Sociological Perspectives on Contemporary Post-Yugoslav Societies* (26–27. мај 2023, Институт за филозофију и друштвену теорију, Београд), објављен у *Годишњаку за социологију* 2024. године (први аутор).

Анализа одабраних радова

У радовима које је др Ана Бирешев приложила истраживачко интересовање за историјску и теоријску социологију налази примену, с једне стране, на пољу проучавања политичких и идеолошких конфигурација XIX, XX и XXI века, док с друге улази у област социологије друштвених покрета и испитивања мена кроз које покрети пролазе у погледу основних структурних, организационих и значењских карактеристика. Тежиште у свим радовима је на друштвеној промени која се остварује кроз еманципаторне политичке мобилизације и директно демократске друштвене праксе, а чији су предуслови сагледани из угла делатног потенцијала актера, структуре могућности обликоване специфичним системским чиниоцима, односно главних историјских тенденција. За потребе овог Извештаја

представићемо монографију, два рада објављена у националном часопису међународног значаја (категорија M24), један рад с националног научног скупа (M63) и два рада с међународног научног скупа (M33).

Монографија *Зазивање политичког – историја и перспективе* (2025) која је посвећена изучавању процеса (де)политизације, пре свега у оквиру постојећег капиталистичког система, али и у ранијим друштвено-историјским и политичким констелацијама, свој основни аналитички инструмент проналази у споју савремене друштвене теорије, релевантних социолошких истраживања, историјског метода и критичко-дискурзивног приступа. Два рукавца настала у склопу теорија које бележе прогресивно губљење аутономије политичког поља под утицајем економског и финансијског капитала у XXI веку и све виднију политичку атрофију – теорије постполитичког стања и теорије деполитизације као управљачке стратегије – употребљена су како би се осликао политички пејзаж данашњих капиталистичких друштава и пронашли системски корени растуће политичке пасивизације друштвених актера, те ширења антиполитичких, односно технократских ставова у становништву. Поред ових системских, у раду се као значајни за објашњење деполитизацијских трендова издвајају и структурни фактори, попут класне припадности и неједнаке дистрибуције материјалних, културних и симболичких ресурса, који пресудно обликују однос појединаца према политици и утичу на формирање њихових политичких компетенција. На темељу овакве целовите дијагнозе, анализиран је талас протестних покрета из 2011. године, кроз које је, према мишљењу Ане Бирешев, упућен изазов постојећем политичком и друштвеном поретку у разним деловима света. Постопераистичка мисао послужила је ауторки да ове покрете и њихове кључне одлике прикаже као логичан ефекат актуелног биополитичког режима управљања. Будући да су у њима препознате како експлицитне, тако имплицитне референце на Париску комуноу, ова је узета као огледни историјски пример трансгресије и радикалног конституантног пројекта, не би ли се боље осветлили чиниоци који омогућавају ослобађање неслућених делатних потенцијала и задовољење директно-демократских тежњи подвлашћене класе. Њихова ограничења, уз доказане предности, сагледана су пак

кроз искуство југословенског самоуправног социјализма. Закључним разматрањима, у којима је осликана пожељна слика ангажоване науке, конкретно социологије и историје, кандидаткиња заокружује своју студију о преобликовању политичког кроз конструктивни отпор, дајући допринос ближем разумевању политичких процеса и промена у прошлости и садашњости.

У три рада др Бирешев предмет истраживања су карактеристике актуелног политичког и економског система у Србији, као и протестне мобилизације из 2017. године. У тексту „*Протест против диктатуре* и конструкција колективног идентитета“ (Социологија, 2017), Ана Бирешев открива процесе идентификације на темљу ставова које су у анкетном испитивању исказали учесници *Протеста против диктатуре*. Прикупљање података организовао је Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду, а њиховом анализом кандидаткиња испитује четири компоненте колективног идентитета – поглед на свет, заједничке циљеве, релационе процесе, и понашања и норме, како би се проценила успешност овог протеста да развије јединствен и препознатљив идентитет. Ауторка закључује да *Протест против диктатуре* није произвео осећај заједништва и заједничко усмерење, проналазећи разлоге за то у ендогеним факторима – кратком веку трајања протеста, одабраним неукотвљеним облицима протестног деловања (шетња), структурним и организацијским својствима (нелидерска, мрежна, децентрализована). Указано је и на утицај егзогених чинилаца, чиме су потврђене теоријске претпоставке с којима се кренуло у анализу – да је идентитетска профилисаност протеста који настају стихијски, као моментална реакција на извесне „окидаче“ (у датом случају то су били управо одржани председнички избори), резултат преговарања и борбе, те различитих циљева и интереса који због специфичног начина регулације капитализма на полупериферији остају осујећени и не успевају да се артикулишу и „укрупне“ на другачији начин до на улици. Још један важан налаз истраживања јесте да брига за материјалну обезбеђеност (претежно код млађих испитаника) и за демократију пружају солидну основу за добијање нешто шире подршке и изградњу колективног идентитета.

Конференцијски рад „*Протест против диктатуре* из перспективе друштвених покрета на европској периферији“, из 2018, пореди наведене протесте с таласом протеста против мера штедње у европским земљама у другој деценији XXI века, поклањајући највише пажње учесничком одређивању циљева протеста. Анализа истраживачког материјала је показала да су очекивања демонстраната у Србији, за разлику од оних у Европи, ишла у правцу обуздавања нелибералних тенденција у друштву, а у мањој мери ка смањењу друштвених неједнакости и радикалнијим облицима демократског уређења, што је ауторка довела у везу са историјом пређеног пута и одликама постсоцијалистичког развоја Србије.

У раду „Ауторитарни популизам: тежак пут до објашњења (Случај Србије)“ из 2018. године, Ана Бирешев, у коауторству с Наташом Јовановић Ајзенхамер, утврђује примењивост појма ауторитарног популизма Стјуарта Хола на друштвену стварност данашње Србије. Ауторитарни популизам се третира као идеологија, што усмерава анализу у правцу проучавања међузависности „понуде“ (преовлађујући политички дискурс који се реконструише на основу медијске грађе) и „потражње“ (коју ауторке ишчитавају из постојећих истраживања популизма у Србији). Налази показују да, иако је реч о две различите социоисторијске конфигурације, политички дискурс у Србији испољава сличне идеолошке темеље као својевремено тачеризам у Великој Британији, на који се усредсређивао Хол, при чему се подударност нарочито открива кроз амалгам неолибералних и конзервативних вредности. Најзначајније запажање које ауторке износе у вези с „потражњом“ и ставовима грађана Србије јесте раширеност антиелитизма и критике политичких актера и парламентаризма посве поистовећеног с политиком, које се, подржане јавним дискурсом, развијају у правцу изграђене и не само привремене склоности ка реду и поретку, те тражењу решења у вођи и политици „чврсте руке“.

Посебно поље изучавања др Ане Бирешев чини однос друштвених актера према демократији, њеним појавним облицима и нормативним моделима. У раду „Јутро после: *Nuit Debout* – дебате, пракса и теорија“ (*Социологија*, 2018) тај однос се тематизује кроз префигуративне праксе француског протеста *Nuit Debout* из 2016. У центру разматрања су медијска иступања протагониста протеста, подељених у две струје – националетатистичку и либертерску левицу, преко којих

се одвија борба за легитимно представљање протеста и његових циљева. Ауторка процењује дискурзивне стратегије супротстављених струја с обзиром на способност да понуде визију протеста која, с једне стране, подржава хоризонтализам и непосредну демократију протеста, а с друге омогућује спој интелектуалне друштвене критике и критике „из праксе“. Важност овог споја се оправдава аргументима које ауторка проналази у теоријском прагматизму Лика Болтанског и његовим истраживањима савременог капитализма, која говоре у прилог томе да само удружене, метакритика и свакодневна критика могу да прокажу и оспоре елузивне начине материјалне и симболичке репродукције капитализма.

Текст „More (of) Democracy: European Citizens’ Views and Evaluations of Democracy“ (*Годишњак за социологију*, 2024) на основу грађе из 10. циклуса Европског друштвеног истраживања представља анализу ставова грађана европских земаља о пожељним моделима демократије (испитивањем су обухваћени либерални, социјалдемократски, партиципативни и популистички модел) и учинцима демократског поретка у њиховој земљи. Налази упућују на растуће незадовољство функционисањем демократије на нивоу читаве Европе, те већа очекивања од демократије, у квантитативном смислу (више демократије), као и у квалитативном (да базични либерални модел инкорпорира својства алтернативних концепција демократије). Текст улази у корпус студија о кризи демократије, којем даје допринос исцртавајући путеве изласка из ње који би задовољили све критичније и све захтевније грађане.

Оцена педагошког рада и доприноса кандидаткиње Факултету, Универзитету и широј академској заједници

Допринос Ане Бирешев настави и иновирању студијског програма социологије огледа се у преосмишљавању предмета Социјална историја – Европа и Балкан у XIX и XX веку, те покретању новог курса на основним студијама – Култура касног капитализма, који представља драгоцену новину и попуњава значајну дотадашњу празнину у студијском програму социологије, што је

потврђено и популарношћу овог предмета међу студентима. Од 2017. до 2024. године др Бирешев је била ангажована на предмету Социолошки практикум, што је подразумевало сталну комуникацију са тимовима студената који реализују своје самосталне истраживачке пројекте и интензивно праћење њиховог рада. Од 2021. држи курсеве: Друштво у 19. и 20. веку – структура, промене, свакодневица (основне академске студије), Кључни проблеми социолошке теорије, Култура касног капитализма (мастер академске студије) и Култура касног капитализма и облици отпора (докторске студије).

О квалитету педагошког рада Ане Бирешев сведоче вредновања студената и просечне оцене њеног рада у студентским анкетама које, за целокупни изборни период, износе: Социјална историја – Европа и Балкан у XIX и XX веку – 4,42; Култура касног капитализма – 4,90; Социолошки практикум – 4,93; Друштво у 19. и 20. веку – структура, промене, свакодневица – 4,32. Просечна оцена целокупног педагошког рада (2016–2025) јесте 4,64.

Осим рада на предметима, др Ана Бирешев је у оквиру студија на Одељењу за социологију менторисала један завршни мастер рад, један дипломски и један завршни рад на основним академским студијама социологије, а била је чланица двадесет шест комисија за одбрану завршних радова на основним академским студијама, четрнаест комисија за оцену и одбрану завршног мастер рада, четири комисије за оцену и одбрану докторске дисертације (од којих једна на Одсеку за социологију Филозофског факултета у Новом Саду), као и пет комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Кад је реч о изборним минималним условима у области научно-истраживачког рада за избор у звање ванредног професора у пољу друштвено-хуманистичких наука, Ана Бирешев је на Одељењу за социологију, од 2016. године, стручно-професионални допринос остварила кроз учешће у међународном пројекту European Social Survey, Serbia / Европско друштвено истраживање Србија, менторство једног завршног мастер рада, чланство у четири комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, четрнаест комисија за оцену и одбрану завршног мастер рада и пет комисија за оцену научне заснованости теме докторске

дисертације, те као чланица уређивачког одбора часописа *Социологија. Часопис за социологију, социјалну психологију и социјалну антропологију*.

Ана Бирешев је ангажована у развоју делатности Одељења за социологију и Филозофског факултета кроз чланство у више комисија – Комисији за полагање диференцијалног испита за упис на мастер студије Одељења за социологију (од 2017), Комисији за библиотеке Филозофског факултета (2018–2024), Комисији за акредитацију Одељења за социологију (2019/20) и Комисији за праћење и утврђивање квалитета наставе Филозофског факултета (од 2024), док је допринос академској и широј заједници дала као гостујућа предавачица на Интердисциплинарном семинару друштвених наука Истраживачке станице Петница (2016), а у периоду 2017–2020, као координаторка Такмичења ученика средњих школа из социологије, чији је организатор Српско социолошко друштво.

У научну и педагошку сарадњу с другим установама Ана Бирешев је била укључена кроз предавање по позиву за извођење наставе на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука на мастер академским студијама Културологије, на наставном предмету Култура, друштво, појединац (2017/18), учешће у комисији за оцену и одбрану докторске дисертације на Одсеку за социологију Филозофског факултета у Новом Саду, као и путем чланства у Социолошком научном друштву Србије (од 2019. године).

Закључак

На основу целокупне документације поднете у пријави за конкурс, као и на основу нашег извештаја, Комисија закључује следеће:

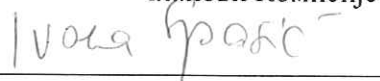
Др Ана Бирешев испуњава све законом предвиђене квантитативне и квалитативне услове за избор у звање ванредног професора на Одељењу за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. У периоду након избора у претходно звање (доцента), објавила је научну монографију националног

значаја, четири рада из категорије M20, два рада са скупа међународног значаја штампана у целини и један рад са скупа националног значаја штампан у целини, тиме задовољивши, штавише премашивши прописане минималне услове. На плану педагошког и стручно-професионалног рада, развоја делатности Одељења за социологију и Филозофског факултета и унапређења академске и научне сарадње, др Ана Бирешев је остварила запажен допринос.

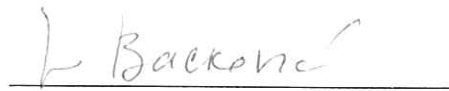
У складу са наведеним, Комисија предлаже Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду и одговарајућим телима Универзитета у Београду да др Ану Бирешев изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Социологија (тежиште: Социологија друштвених промена), на Одељењу за социологију, са пуним радним временом на одређено време од пет година.

У Београду, 18.07.2025.

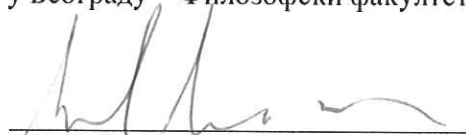
Чланови Комисије:

др Ивана Спасић, редовна професорка
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Вера Бацковић, ванредна професорка
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Слободан Миладиновић, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет организационих наука

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 27.07.2025		
Орг. јед.	Број	Датум
	1347/2	

Образац 3Г

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

С А Ж Е Т А К РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Филозофски факултет у Београду
 Ужа научна, односно уметничка област: Социологија, тежиште истраживања – Социологија друштвених промена
 Број кандидата који се бирају: 1
 Број пријављених кандидата: 1
 Имена пријављених кандидата:
 1. Ана Бирешев

II - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: Ана (Коста) Бирешев
 - Датум и место рођења: 13. 9. 1977, Ћуприја
 - Установа где је запослен: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Звање/радно место: доцент
 - Научна, односно уметничка област: Социологија

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:
 - Назив установе: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Место и година завршетка: Београд, 2004.
Мастер:
 - Назив установе:
 - Место и година завршетка:
 - Ужа научна, односно уметничка област:
Магистеријум:
 - Назив установе:
 - Место и година завршетка:
 - Ужа научна, односно уметничка област:
Докторат:
 - Назив установе: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Место и година одбране: Београд, 2013.
 - Наслов дисертације: „Социологија доминације Пјера Бурдијеа“
 - Ужа научна, односно уметничка област: Социологија
Додашњи избори у наставна и научна звања:
 - истраживач-приправник (2006)
 - истраживач-сарадник (2009)
 - научни сарадник (2014)
 - доцент (2016)
 - доцент (2021)

3) Испуњени услови за избор у звање ванредног професора

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:

	(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	оцена / број година радног искуства
1	Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	Просечна оцена целокупног педагошког рада (2016–2025) јесте

		4,64
3	Искуство у педагошком раду са студентима	Десет година искуства рада у настави, у оквиру курсева на свим нивоима студија

	(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	Менторство на 1 завршном мастер раду и чланство у 14 комисија за оцену и одбрану завршног мастер рада За детаље видети тачку Ад 1.1 испод табеле
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	Чланство у 4 комисије за оцену теме и 4 за оцену докторске дисертације За детаље видети тачку Ад 1.2 испод табеле

	(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од избора у претходно звање из научне области за коју се бира.	2xM23 2xM24 1xM52 1xM45	Пешић, Ј., Бирешев, А.и Петровић Трифуновић, Т. (2021). Political Disaffection and Disengagement in Serbia. <i>Социологија</i> 63(2):393–409. ИССН 0038-0318; DOI: https://doi.org/10.2298/SOC2102355P(M23) Бирешев, А. и Станојевић, Д. (2025). Различити углови, исти феномен: клијентелизам између рачунице, моралне обавезе и хабитуса. <i>Социологија</i> 67(1):89–112. ИССН 0038-0318; DOI: https://doi.org/10.2298/SOC2501089B (M23) Бирешев, А. (2017). <i>Протест против диктатуре</i> и конструкција колективног идентитета. <i>Социологија</i> 59(4):389–404. ИССН 0038-0318; DOI: https://doi.org/10.2298/SOC1704389B (M24) Бирешев, А. (2018). Јутро после: <i>Nuit Debout</i> – дебате, пракса и теорија. <i>Социологија</i> 60(2):393–409. ИССН 0038-0318; DOI: https://doi.org/10.2298/SOC1802393B(M24) Бирешев, А. (2024). Теоријски погледи на деполитизацију и сумрак политичког.

			<i>Зборник Института за криминолошка и социолошка истраживања</i> 43(1-2):29–52. ИССН 0350-2694; DOI: http://dx.doi.org/10.47152/ziksi2024012 (M52) Пешић, Ј., Петровић Трифуновић, Т. и Бирешев, А. (2019). Политичка компетенција и консолидација капитализма у Србији: анализа (не)давања одговора на ставове о пожељном политичком и економском поретку. У: Лазић, М. и Цвејић, С. (ур.). <i>Стратификацијске промене у периоду консолидације капитализма у Србији</i>. Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за социолошка истраживања. (247–274). ИСБН 978-86-6427-124-0 (M45)
10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		Међународни пројект The European Social Survey, Србија / Европско друштвено истраживање Србија, Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за социолошка истраживања и Институт друштвених наука, Београд. Чланица истраживачког тима (2017–2026) Пројект Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије у склопу финансирања научноистраживачког рада на Универзитету у Београду – Филозофском факултету (број уговора 451-03-66/2024-03/200163; 451-03-137/2025-03/ 200163). Учесница у реализацији (2024–)
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање	1xM42	Бирешев, А. (2025). <i>Зазивање политичког – историја и перспективе</i>. Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за социолошка истраживања. ИСБН 978-86-6427-337-4
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије M31 или M33	2xM33	Бирешев, А. и Јовановић Ајзенхамер, Н. (2018). Ауторитарни популизам: тежак пут до објашњења (Случај Србије). У: Ђорђевић, Б. (ур.). <i>Конституционализам и уставни дизајн у демократској рецесији</i>. Београд: Удружење за политичке науке Србије, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука. (235–252) ИСБН 978-86-6425-053-5 (Рад са Сабора политиколога, Годишње међународне конференције Удружења за политичке науке Србије <i>Конституционализам и уставни дизајн у демократској рецесији</i>, 22–23. септембар 2018, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука)

			Бирешев, А., Пешић, Ј. и Петровић Трифуновић, Т. (2024). More (of) Democracy: European Citizens' Views and Evaluations of Democracy. <i>Годишњак за социологију</i> 20(32):11–37. ИСЧН: 1451-9739; DOI: https://doi.org/10.46630/gsoc.32.2024.01 (Рад са: International Conference <i>Sociological Perspectives on Contemporary Post-Yugoslav Societies</i> , 26–27. мај 2023, Институт за филозофију и друштвену теорију, Београд)
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.	1xM63	Бирешев, А. (2018). <i>Протест против диктатуре</i> из перспективе друштвених покрета на европској периферији. У: Пешић, Ј., Бацковић, В. и Мирков, А. (ур.). <i>Србија у условима глобалне кризе неолибералног облика капиталистичке регулације</i> . Београд: Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за социолошка истраживања. (111–125) ИСБН 978-86-6427-100-4 (Рад са научног скупа националног значаја <i>Глобална криза неолибералног облика капиталистичке регулације и локалне последице: случај Србије</i> , 17–18. новембар 2017, Универзитет у Београду – Филозофски факултет)
14	Објављен један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. (за поновни избор ванр. проф)		
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. (за поновни избор ванр. проф)		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. (за поновни избор ванр. проф)		
17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од избора у претходно звање из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51		
20	Цитираност од 10 хетероцитата.		
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или		

	M33		
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије M61 или M63		
23	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)		

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
1. Стручно-професионални допринос	1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. 2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. 4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима.
2. Допринос академској и ширијој заједници	1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. 3. Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарства. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке.
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	1. Руководијење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руководијење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учешће у програмима размене наставника и студената. 5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

Ad 1.1 Учешће у комисији за одбрану завршног рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама

Менторство:

1) Марко Касалица, „Класна свест радничке класе у Србији данас: квалитативно истраживање“, 2021.

Чланство у комисији:

1) Огњен Николић, „Дискурс конзервативне и радикалне деснице Србије према несрпским избеглицама“, 2017.

- 2) Милица Ресановић, „Могућност помирења хабитуса и индивидуалне рефлексивности: критички преглед актуелне теоријске дебате“, 2017.
- 3) Саша Мирковић, „Теоријски оквир објашњења британског референдума о изласку из Европске уније“, 2018.
- 4) Милан Урошевић, „Идеологија и конструкција прошлости у телевизијским серијама у Србији данас“, 2018.
- 5) Маја Живков, „Социолошки аспекти злостављања на раду у радним организацијама у Србији“, 2018.
- 6) Вукашин Максић, „Идеологија Љотићевог Збора и њени појавни облици у савременом српском друштву“, 2019.
- 7) Дамир Зејнулаховић, „Идеолошке поставке Српског покрета Двери“, 2020.
- 8) Ивица Лазовић, „Улога синдиката у организацији штрајкова у периоду постсоцијалистичке трансформације друштва Србије“, 2020.
- 9) Дејан Голубовић, „Социјални конструкционизам – филозофски корени и практичке импликације“, 2020.
- 10) Немања Дробњак, „Испитивање крајње десних идеолошких тенденција код средњошколске омладине општине Аранђеловац“, 2021.
- 11) Срђан Напијало, „Критика званичног дискурса о адикцији“, 2021.
- 12) Андрија Голубовић, „Маргинализација теме родности у социологији детињства - анализа часописа *Childhood, Children & Society* i *Children's Geographies* u periodu 2016-2020“, 2021.
- 13) Бранислав Мушкатиновић, „Појам друштва као основни предмет проучавања у социологији, критика и предлог алтернативе“, 2022.
- 14) Богољуб Хомшек, „Концепт неолиберализма у домаћој науци о друштву“, 2024.

Ad 1.2 Менторство или чланство у комисији за израду докторске дисертације

Чланство у комисији за оцену и одбрану докторске дисертације:

- 1) Снежана Штрангарић, „Културни капитал као знање: истраживање образовних неједнакости на примеру ученика средњих школа у Сомбору“ (Одсек за социологију, Филозофски факултет у Новом Саду), 2018.
- 2) Милан А. Урошевић, „Самопомоћ као технологија сопства: Анализа дискурса савремених приручника за самопомоћ“, 2022.
- 3) Драгана Ж. Гундоган, „Друштвено порекло студената у Србији: неједнакости у приступу и исходу студирања“, 2022.
- 4) Милица А. Ресановић, „Симболичке границе и борбе у пољу књижевне производње у Србији данас“, 2023.

Чланство у комисији за оцену научне заснованости теме докторске дисертације:

- 1) Милица Ресановић, тема „Симболичке границе и борбе у пољу књижевне производње у Србији данас“, 2019.
- 2) Драгана Гундоган, тема „Друштвено порекло студената у Србији: неједнакости у приступу и исходу студирања“, 2019.
- 3) Тамара Петровић Трифуновић, тема „Улога дискурса о култури у симболичком борбама у Србији након 2000. године“, 2020.
- 4) Алекса Вукашиновић, „Номо пегатор – социолошко-сазнајна разматрања могућности постојања и дефинисања субјекта хуманистичке интелектуалне критике у савременом капиталистичком друштву“, 2022.
- 5) Дамир Зејнулаховић, „Хегемона неолиберална идеологија у Србији од 2000. до 2020. године“, 2022.

1. Стручно-професионални допринос

1.1. Чланица редакције часописа *Социологија. Часопис за социологију, социјалну психологију и социјалну антропологију* (2020–)

1.3. Менторство на 1 завршном мастер раду и чланство у 14 комисија за оцену и одбрану завршног мастер рада. Чланство у 4 комисије за израду докторске дисертације.

1.4. Међународни пројект The European Social Survey, Србија / Европско друштвено истраживање Србија, Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, Универзитет у Београду – Филозофски факултет, Институт за социолошка истраживања и Институт друштвених наука, Београд. Чланица истраживачког тима (2017–2026).

Пројект Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије у склопу финансирања научноистраживачког рада на Универзитету у Београду – Филозофском факултету (број уговора 451-03-66/2024-03/200163; 451-03-137/2025-03/ 200163). Учесница у реализацији (2024–).

2. Допринос академској и широј заједници

2.2. Чланица Комисије за полагање диференцијалног испита за упис на мастер студије Одељења за социологију, ФФУБ (2017–)

Чланица Комисије за библиотеке Филозофског факултета у Београду (2018–2024).

Чланица Комисије за акредитацију Одељења за социологију, ФФУБ (2019/20).

Чланица Комисије за праћење и утврђивање квалитета наставе, ФФУБ (2024–).

2.4. Координаторка Такмичења ученика средњих школа из социологије, чији је организатор Српско социолошко друштво (2017–2020).

3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

3.2. Чланица комисије за одбрану докторске дисертације „Културни капитал као знање: истраживање образовних неједнакости на примеру ученика средњих школа у Сомбору“ Снежане Штрангарић, на Одсеку за социологију, Филозофског факултета у Новом Саду, 2018. године.

3.3. Чланство у Социолошком научном друштву Србије (2019–).

3.6. Предавање по позиву за извођење наставе на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука, на мастер академским студијама Културологије, а на наставном предмету „Култура, друштво, појединац“, 2017/2018.

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Др Ана Бирешев испуњава све законом предвиђене квантитативне и квалитативне услове за избор у звање ванредног професора на Одељењу за социологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. У периоду након избора у претходно звање (доцента), објавила је научну монографију националног значаја, четири рада из категорије М20, два рада са скупа међународног значаја штампана у целини и један рад са скупа националног значаја штампан у целини, тиме задовољивши и штавише премашивши прописане минималне услове. На плану педагошког и стручно-професионалног рада, развоја делатности Одељења за социологију и Филозофског факултета и унапређења академске и научне сарадње, др Ана Бирешев је остварила запажен допринос.

У складу са наведеним, Комисија предлаже Изборном већу Филозофског факултета Универзитета у Београду да др Ану Бирешев изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Социологија (тежиште: Социологија друштвених промена), на Одељењу за социологију, са пуним радним временом на одређено време од пет година.

Место и датум: Београд, 18.07.2025.

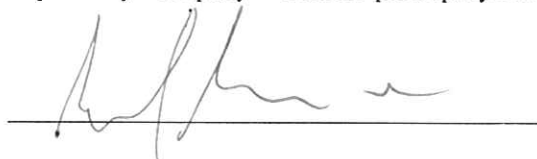
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

др Ивана Спасић, редовна професорка
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Вера Бацковић, ванредна професорка
Универзитет у Београду – Филозофски факултет

др Слободан Миладиновић, редовни професор
Универзитет у Београду – Факултет организационих наука

Изјава о изворности

Име и презиме кандидата Ана Бирешев

Сагласно члану 26. став 3. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду,

ИЗЈАВЉУЈЕМ

- да је сваки мој рад и достигнуће, изворни резултат мог интелектуалног рада и да тај рад не садржи никакве изворе, осим оних који су наведени у раду,
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

Потпис аутора

У Београду, 2.6.2025.

А. Бирешев